

Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminin Harita Sektörüne Getirdikleri ve Durum Analizi

Taylan Öcalan^{1,*}, Atınç Pırtı¹

¹ Yıldız Teknik Üniversitesi, İnşaat Fakültesi, Harita Mühendisliği Bölümü, 34220, İstanbul.

Özet

Ülkemizde iş piyasası ihtiyaçlarına uygun örgün ve yaygın mesleki eğitim-öğretim verilmesini sağlamak, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmek ve kalite güvencesi oluşturmak için T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) kurulmuştur. Temel görevi Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemini (UMYS) kurmak ve işletmek olan MYK, bu kapsamda Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu Ulusal Yeterlilik Sistemini kurmak ve işletmek, bu hizmetlerin sürdürülebilir olarak izlenmesini sağlamak, Ulusal Meslek Standartları (UMS) ve Ulusal Yeterliliklerin (UY) hazırlanması, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Sisteminin kurulması ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulup işletilmesinden sorumludur. Böylesi kapsamlı ve önemli çalışmaları yürüten MYK'nun ilgili sektör komitelerine hazırlattığı ulusal meslek standartları ve yeterlilikler gün geçtikçe artmaktadır. Bu süreç harita sektörü açısından da dikkate alınması gereken gelişmeleri beraberinde getirmektedir. Öyle ki Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 4), Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 5), Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı (Seviye 6), Harita Kadastrocu (Seviye 4), Harita Kadastrocu (Seviye 5) ve Topoğraf (Seviye 4) ulusal meslek standartları harita sektörü açısından bazı yenilikleri gündeme getirdiği gibi, üzerinde durulması ve irdelenmesi gereken bazı sonuçları da doğurmuştur. Bu nedenle gerçekleştirilen bu çalışmada, harita sektörü ile doğrudan ilintili olan ulusal meslek standartları ve yeterlilikler incelenerek, ülkemiz açısından UMYS' nin durum analizi yapılacaktır. Böylelikle harita hizmet sektörü açısından sürdürülebilir hayat boyu eğitim ile istihdam ilişkisinin kurulması noktasında bazı tespitler yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler

Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi (UMYS), Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), Ulusal Meslek Standardı (UMS), Ulusal Yeterlilik (UY), CBS Operatörü, CBS Uzmanı, Harita Kadastrocu, Topoğraf

1. Giriş

Küreselleşme olgusunun giderek arttığı günümüz dünyasında yaşanan bilimsel, teknolojik, sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi düzlemdeki gelişmeler, her yönüyle bireyi de değiştirmekte ve dönüştürmektedir. Bu süreçte bilgiye ulaşmanın giderek kolaylaşması, mobil teknolojiler kullanılarak iletişimin her yerde olanaklı hale gelmesi, internetin yaygınlaşması, bilgi sistemlerinin karar vericiler ve bireyler için sağladığı avantajlar, hayat boyu öğrenme ilkesinin sürdürülebilir olmasını sağlamıştır. Bu ilke, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi amacıyla Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminin (UMYS) kurulmasını ve sağlıklı bir biçimde işletilmesini de zorunlu kılarak, çeşitli çalışmaların yürütülmesini sağlamıştır.

Gerek işverenlerin, gerekse çalışanların işgücü piyasasından beklentilerini karşılamaya hizmet etmek için önemli bir araç olan bu sistemler, yeniden şekillenen ihtiyaçlara uygun olarak kendini revize etmektedir. Bu noktada değişen şartlara uygun meslekleri belirleyen, bu mesleklerde çalışan ya da çalışmak isteyen kişilerin sahip olması gereken standart bilgi ve beceri düzeylerini tespit ve tescil eden bu sistemlerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle ülkemizde de iş piyasası ihtiyaçlarına uygun örgün ve yaygın mesleki eğitim-öğretim verilmesini sağlamak, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmek için Avrupa Birliği (AB) ile uyumlu UMYS' ni kurmak ve işletmek amacıyla çeşitli proje çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla öncelikli olarak T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın ilgili kuruluşu olarak Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) kurulmuştur. Temel görevi ülkemizde Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu Ulusal Yeterlilik Sistemini kurmak ve işletmek olan MYK, bu hizmetlerin sürdürülebilir olarak izlenmesini sağlamak için Ulusal Meslek Standartlarının (UMS) ve Ulusal Yeterliliklerin (UY) hazırlanması, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Sisteminin kurulması ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulup, işletilmesinden sorumludur. MYK bu temel görevlerin yerine getirilmesi amacıyla üç yıl sürecek olan "Türkiye'de Mesleki Yeterlilik Kurumunun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (UYEP)" ni 2010 yılında başlatmış ve tamamlamıştır. MYK, 2014 yılı sonu itibarıyla ülkemizde 600'e yakın ulusal meslek standardının belirlenmesini sağlayarak, Meslek Standartları Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri Sınav ve Belgelendirme Merkezlerini (VOC-TEST)' nin kurulmasına da öncülük etmiş ve desteklemiştir. Ayrıca VOC-TEST olarak adlandırılan bu merkezlerin ülkemizde kurulması ve yaygınlaştırılması amacıyla, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) bileşeni olan İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı (IKG OP) kapsamında finanse edilecek hibeler de, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı'na fonlanmıştır. Bu kapsamlı çalışmalar neticesinde MYK tarafından ilgili sektör komitelerine hazırlatılan UMS ve UY' in sayısının gün geçtikçe artması, harita sektörü açısından da dikkate alınması gereken gelişmeleri beraberinde getirmiştir.

Öyle ki Resmi Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 4), Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 5), Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı (Seviye 6), Harita Kadastrocu (Seviye 4), Harita

* Sorumlu Yazar: Tel: +90 (212) 3835302 Faks: +90 (212) 3835102

E-posta: tocalan@yildiz.edu.tr (Öcalan, T.), atinc@yildiz.edu.tr (Pırtı, A.)

Kadastracı (Seviye 5) ve Topoğraf (Seviye 4) UMS ile halihazırda mevcut olan Topoğraf (Seviye 4), Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 5), Harita Kadastracı (Seviye 4) ve Harita Kadastracı (Seviye 5) UY' i harita sektörü açısından bazı yenilikleri gündeme getirdiği gibi, üzerinde durulması ve irdelenmesi gereken bazı sonuçlarında doğrudur. Bu nedenle gerçekleştirilen bu çalışmada, harita sektörü ile doğrudan ilintili olan ulusal meslek standartları ve ulusal yeterlilikler incelenerek, ülkemiz açısından UMYS' nin durum analizi yapılacaktır. Böylelikle harita hizmet sektörü açısından sürdürülebilir hayat boyu eğitim ile istihdam ilişkisinin kurulması noktasında bazı tespitler yapılmaya çalışılacaktır.

2. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve Ulusal Yeterlilik Çerçevesi

2.1. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)' nin gelişiminin arka planını da, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO) tarafından 11 Nisan 1997 tarihinde imzalanan "Lizbon Sözleşmesi" ve de Avrupa düzeyinde 29 ülkenin eğitim bakanları tarafından 19 Haziran 1999 tarihinde imza altına alınan "Bologna Deklarasyonu" yer almaktadır. Başta Yükseköğretim alanı olmak üzere, tüm eğitim kademelerini kapsayacak şekilde düzenlenen Lizbon süreci ile Avrupa ülkeleri ve diğer katılımcı ülkelerdeki yükseköğretimin yapılanması çalışmalarını içeren Bologna sürecinin, önemli çalışma ve eylem konularından biri de AYÇ' nin oluşturulmasıdır. Her iki süreç aynı hedef doğrultusunda ancak farklı yaklaşımlarla "Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi" ve bu çerçevelerle ilişkilendirilmiş "Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi" nin oluşturulması için temel oluşturmuşlardır.

AYÇ' nin geliştirilmesi süreci AB' ne Üye Devletler, sosyal taraflar ve diğer paydaşlardan gelen ortak taleple 2004 yılında başlamıştır. İlgili Komisyon, yeterliliklerin şeffaflığını arttırmak, taşınabilirliğine yardımcı olmak ve hayat boyu öğrenmeyi desteklemek için öğrenme çıktılarına dayalı 8 seviyeden oluşan bir çerçeve tasarısını hazırlamıştır. Bu tasarını ilgili paydaşlar tarafından değerlendirilmiş, gelen öneri ve değişikliklerle revize edilerek Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi tarafından başarı ile müzakere edilmiştir. Ardından da Avrupa Parlamentosu ve Konseyi tarafından 23 Nisan 2008 tarihinde "Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ)" ismiyle resmi olarak kabul edilmiştir.

Ulusal yeterlilik çerçevelerini ilişkilendiren ortak bir referanslama aracı ve bir meta-çerçeve olan AYÇ, hayat boyu öğrenme ilkesinin yaşama geçirilmesi ve sürdürülebilir olmasını sağlamak için yeni bir araçtır. Yeterliliklerin işverenlerce, bireylerce ve kurumlarca daha iyi anlaşılmasını sağlayarak, işçilerin ve öğrencilerin kendi yeterliliklerini diğer bir ülkede kullanabilmesinin yolunu açmaktadır. Avrupa' daki farklı ülkeler ve sistemler arasında yeterliliklerin daha anlaşılır ve açık olmasını ve ülkelerin yeterlilik sistemlerinin birbirleriyle bağlantısını sağlayan ortak karşılaştırma aracı olan AYÇ' nin iki temel prensibi vardır. Bunlardan ilki vatandaşların ülkeler arasında hareketliliğini teşvik etmek, ikincisi ise hayat boyu öğrenmelerine yardımcı olmaktır. AYÇ' nin bu ilkeler ışığındaki 4 temel özelliği; kilit terimolojinin tanımları, sekiz seviyeli yapı ve seviye tanımlayıcıları, Bologna Çerçevesi ile uyumluluk ve de ulusal sistemlerin AYÇ ile ilişkilendirilmesine yönelik ölçütlerdir.

AYÇ ile ilgili tavsiye niteliğinde çıkan Avrupa Komisyonunun 2008/C 111/01 sayılı kararında, ülkelerin ulusal yeterlilik çerçevelerini oluşturmaları, bu çerçevedeki ulusal yeterlilikleri 2010 yılına kadar AYÇ seviyeleri ile ilişkilendirmeleri ve de 2012 yılı itibarıyla ülkelerin tüm yeterlilik belgelerinin AYÇ seviyelerine uygun bir referansa taşınması yönünde gerekli önlemleri alınması istenmiştir. Türkiye' de bu yöndeki çalışmaların yürütülmesi için MYK, AYÇ Ulusal Koordinasyon Noktası olarak belirlenmiştir. Ulusal Koordinasyon Noktalarının bu kapsamda ulusal yeterlilik sisteminin oluşturulması, ulusal yeterlilik sisteminde yer alan yeterliliklerin seviyelerinin AYÇ seviyeleri ile referanslamasının yapılması, referanslama sürecinde şeffaf bir yöntemin kullanılmasının temin edilmesi (kalite tedbirleri), UYÇ ile AYÇ arasındaki bağlantının nasıl yapıldığına ilişkin bilgi ve klavuzla paydaşların erişiminin sağlanması, yeterliliklerin Avrupa düzeyinde karşılaştırılmalarında ve kullanılmalarında ilgili tüm paydaşların sürece katılımının sağlanması gibi görevleri bulunmaktadır.

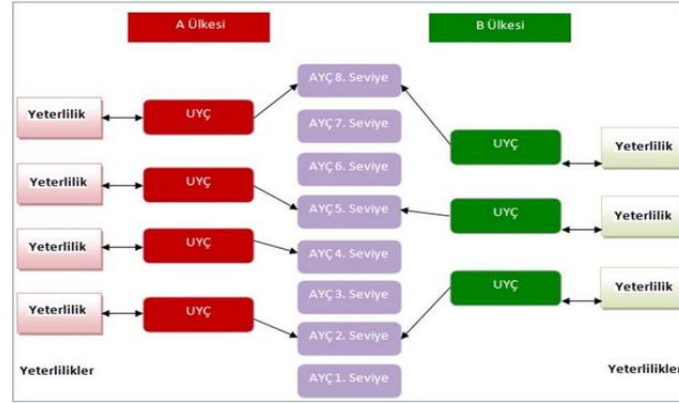
AYÇ, hayat boyu öğrenmeyi geliştirmeye yönelik bir araç olarak, yükseköğretim yanı sıra, genel ve mesleki eğitim ve öğretim sonucu elde edilen tüm seviyelerdeki yeterlilikleri içermektedir. AYÇ' nin temelini bilgi, beceri ve yetkinliklerin tanımlandığı sekiz ana yeterlilik seviyesi oluşturmaktadır. Bu seviyeler en temel öğrenme seviyesinden (seviye 1) en üst düzey öğrenme seviyesine (seviye 8) kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Genel olarak seviye ne kadar artarsa kişiden beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikler de o oranda artmaktadır. AYÇ' nde bir öğrenme çıktısı; öğrenen kişinin neleri bildiği, anladığı ve öğrenme sürecinin sonunda neleri yapabildiğinin ifadesi olarak tanımlanmaktadır.

2.2. Ulusal Yeterlilik Çerçevesi (UYÇ)

Ulusal Yeterlilik Çerçevesi (UYÇ) kavramı, bir ülkede var olan yeterlilikleri tanımlamak, belirlenmiş ölçütlere göre sınıflandırmak ve yeterlilikleri karşılaştırmak için kullanılan, seviyelerden oluşan ilkeler ve kurallar bütünü anlamına gelmektedir. UYÇ' ler, bir ülkede yeterlilik sistemine yönelik düzenleyici bir yapıdır. Yeterlilik sistemlerini bütünleştirmekte ve yeterlilik sistemleri arasında eşgüdümü sağlamaktadır. Seviye yapısı, yeterlilikler için sınıflandırma sistemi, yeterlilik türleri, meslekler arasında ve meslek içinde yatay ve dikey ilerleme yolları ve kredi sistemi gibi bir dizi araç sunmaktadır. Yeterliliklerin kalite standartları çerçevesinde daha şeffaf ve tanımlanabilir olmasını sağlayan ve öğrenenlerin yeterlilikler arasında yatay ve dikey hareketliliğini kolaylaştıran UYÇ, başta Avrupa olmak üzere farklı

kıtalardaki ülkeler tarafından geliştirilmiş ve uygulamaya konmuştur. UYÇ içerisinde, Yükseköğretim Yeterlilikleri, Mesleki Eğitim ve Öğretim Yeterlilikleri ya da belirli bir sektörün yeterlilikleri gibi alt çerçeveler yer alabilmektedir. Bu kapsamda UYÇ, 4 temel amaca hizmet etmektedir. Bunlar;

- Ülkelerdeki yeterlilik sistemlerine düzen getirilmesini sağlamak,
- Yeni yeterlilik türlerinin tutarlı bir şekilde geliştirilmesi için uygun ortamı sağlamak,
- Hayat Boyu Öğrenmenin bir parçası olarak öğrenenlerin eğitim-öğretim sistemi içerisinde daha kolay ilerlemesini sağlamak,
- Yeterliliklerin uluslararası anlamda daha kolay taşınabilir ve tanınır olmasını sağlamak, yani öğrenenler ve işgücünün hareketliliğini mümkün kılmak, uluslararası eğitim hizmetleri ile iş piyasasının entegrasyonunu desteklemektir.

Şekil 1: AYÇ ile UYÇ'nin ilişkilendirilmesi

2.3. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin (TYÇ) Geliştirilmesi Süreci

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim dâhil, meslekî, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ile diğer öğrenme yolları ile kazanılan tüm yeterlilik esaslarını içeren ülkemize özgü UYÇ' dir. 5544 sayılı kanununun 23/A maddesi (1) nolu bendi uyarınca, "Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin oluşturulmasına, geliştirilmesine ve güncelliğinin korunmasına ilişkin işlemler" MYK tarafından yürütülmektedir. Bu kanun maddesine dayanılarak MYK Ağustos 2010'da Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) ve MYK temsilcilerinden oluşan ve TYÇ'nin oluşturulması için gerekli kararların alınmasından sorumlu UYÇ Hazırlama Komisyonunu kurmuştur. TYÇ'nin planlama ve geliştirme sürecine ilişkin faaliyetler UYÇ Hazırlama Komisyonunca oluşturulan çalışma grupları ile UYÇ Danışma ve Değerlendirme Platformu tarafından yürütülmüştür. Çalışma Grupları tarafından hazırlanan TYÇ İstişare Belgesi, 80 kurum ve kuruluşun temsil edildiği UYÇ Danışma ve Değerlendirme Platformuna sunulmuş, temsilcilerin görüş ve önerileri doğrultusunda TYÇ Belgesine dönüştürülmüştür. İlgili belge AYÇ ile uyumlu olarak 2014 yılı içerisinde tamamlanmış, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Bakanlar Kuruluna sunmak üzere Başbakanlığa takdim edilmiştir. TYÇ'nin oluşturulmasına, geliştirilmesine, yönetilmesine ve güncelliğinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek üzere Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe girecek TYÇ Yönetmeliği hazırlanmıştır. Bu yönetmelikte genel, mesleki ve akademik eğitim ve öğretim programları ile diğer öğrenme ortamlarında kazanılan yeterliliklerin TYÇ'ye dâhil edilme esaslarına, yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanmasına, kalite güvencesini sağlayacak kurum, kuruluş ve yapıların belirlenmesine, önceki öğrenmelerin tanınmasına ve yeterlilikler arası geçişlere, ilgili kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar yer almaktadır.

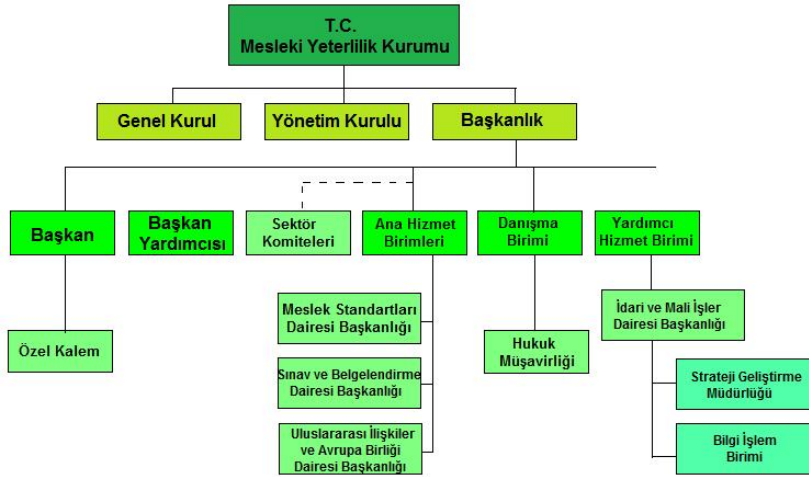
TYÇ, ülkemizdeki yeterliliklerin sınıflandırılmasını sağlayan bütünleşik bir yapı olarak, MEB'in sorumlu olduğu yeterlilikler, MYK'nun sorumluluğundaki ulusal yeterlilikler, YÖK koordinasyonu ve denetiminde sunulan yükseköğretim yeterlilikleri başta olmak üzere diğer sorumlu kurum/kuruluşların sorumlu olduğu tüm yeterlilikleri kapsamaktadır. TYÇ, seviye ve seviye tanımlayıcılarından oluşan bir yapıya sahiptir. TYÇ'de yer alan 8 seviye, seviye tanımlayıcıları aracılığıyla tanımlanmakta ve yeterlilik türleriyle desteklenmektedir. Yeterlilik türleri ise yeterlilik türü belirleyicileriyle tanımlanmaktadır.

Şekil 2: TYÇ süreç adımları

3. Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)

MYK, Avrupa Birliği yeterlilik esaslarına dayalı olarak ulusal yeterlilik sistemini kurmak ve işletmek amacıyla 07.10.2006 tarih ve 26312 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 5544 sayılı Kanun ile kurulmuştur. T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB)’nin ilgili kuruluşu olan MYK, kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali açıdan özerk, özel bütçeli bir kamu kurumudur. MYK, Kanun’da tanımlanan idari yapısıyla Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Sektör Komiteleri ve Başkanlıktan oluşan organlara sahiptir. Genel Kurul, kurumun en üst karar organıdır. İşçi, işveren ve meslek kuruluşlarından 22, üniversitelerden 3, bakanlıklar ve kamu kurumlarından 19 olmak üzere 44 üyeden oluşmaktadır. Kurumun yürütme organı olan MYK Yönetim Kurulu ise Genel Kurul tarafından kendi üyeleri arasından seçilen ÇSGB, MEB, YÖK, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarından birer olmak üzere 6 üyeden oluşur. Görev süresi üç yıldır. Kurumun tüm faaliyetlerine ilişkin kararlar Genel Kurul tarafından alınmakta ve MYK Yönetim Kurulu tarafından uygulanmaktadır. Sektör komiteleri ise yine meslek kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları konfederasyonları, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinden oluşmaktadır. Başkanlık birimi ise Şekil 3’teki gibidir.

Şekil 3: MYK idari yapısı ve organları

MYK aşağıda belirtilen temel görevlerin yerine getirilmesinden sorumludur:

- Ulusal Meslek Standartlarının hazırlanması,
- Ulusal Yeterliliklerin belirlenmesi,
- Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Sisteminin kurulması ve işletilmesi,
- Eğitim ve öğretim kurumlarının akreditasyonunun sağlanması,
- Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin oluşturulup, işletilmesi,
- Mesleki ve teknik eğitime ilişkin tüm yeterliliklerin kalite güvencesinin sağlanması.

Kurumun bu temel görevleri dışındaki diğer görevleri 5544 sayılı Kanununun 4’ üncü maddesinde ayrıntılı olarak sayılmıştır.

3.1. Ulusal Meslek Standartları (UMS)

Ulusal Meslek Standardı (UMS), bir mesleğin doğru ve başarılı bir şekilde icra edilebilmesi için bireylerin sahip olması gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları belirleyen, iş ve eğitim dünyası gibi tarafların üzerinde uzlaştığı asgari normlardır. UMS, eğitim müfredatlarının oluşturulmasında ve bireylerin mesleki yeterliliklerinin belirlenmesinde temel girdi oluşturmaktadır. Temel anlamda UMS, meslek tanımı, mesleğin uluslararası sınıflandırmadaki yeri, meslekle ilgili mevzuat, çalışma ortamı ve koşulları, meslek profili (görevler, işlemler, başarı ölçütleri), kullanılan araç, gereç ve ekipman, bilgi ve beceriler, tutum ve davranışlar gibi başlıkları içermektedir.

UMS, sektör kuruluşlarıyla işbirliği ortamı oluşturularak, piyasadan hizmet satın alınarak, çalışma grupları kurularak, hazırlanabilmektedir. Bugüne kadar MYK ağırlıklı olarak birinci yöntemi tercih etmiş ve meslek standartlarını aynı ve nakdi herhangi bir ödeme yapmadan, işin sahibi sektör temsilcilerine hazırlatmıştır. Böylece mesleğin doğru tanımlanması ve bu tanımların sektörece benimsenip, sahiplenilmesine çalışmıştır. MYK, bugüne kadar işçi, işveren, meslek kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle 728 meslek standardının hazırlanmasına ilişkin işbirliği ortamı oluşturmuştur. Bu kapsamda 667 UMS’ni hazırlatarak, bunların 578’nin UMS olarak Resmi Gazete’de yayınlamıştır. Burada inşaat, metal, enerji, ulaştırma, otomotiv, kimya, tekstil, bilişim, turizm, ticaret gibi sektörlerdeki mesleklere öncelik verilmiştir.

Ulusal Yeterlilik Sisteminin ana unsurlarından olan UMS taslaklarının hazırlanması ve akabinde bu taslakların yasal olarak yürürlüğe girmesindeki adımlar aşağıdaki şekildedir:

- Standardı hazırlanacak meslekler, iş piyasasının ve eğitim kurumlarının öncelikli ihtiyaçları ve Sektör Komitelerinin önerileri alınarak MYK Yönetim Kurulunca belirlenmektedir.

Standartı hazırlanacak meslekler için ülkemizdeki istihdam kapasitesi, standart hazırlayabilecek istekli kuruluşların mevcudiyeti ve iş sağlığı ve güvenliği gibi öncelikler dikkate alınmaktadır. Taslak meslek standartları görevlendirilen kurum/kuruluşlarca hazırlanmaktadır. Sektör Komitelerinde incelenen ve doğrulanmış taslak standartlar MYK Yönetim Kurulunca onaylanır. Resmi Gazete’ de yayımlanan standartlar ulusal meslek standardı niteliğini kazanır. Yürürlükte olan ulusal meslek standartları en geç beş (5) yılda bir güncellenir.

3.2. Ulusal Yeterlilikler (UY)

Ulusal Yeterlilikler (UY), bireyin sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler ile bunların nasıl ölçüleceğine dair ölçme ve değerlendirme kriterlerini içeren ayrıntılı dokümanlardır. UY, yetkilendirilmiş ilgili sektör kurum/kuruluşları tarafından ulusal veya uluslararası meslek standartlarına uygun olarak hazırlandıktan sonra MYK tarafından onaylanıp, UYÇ’ne yerleştirilirler. Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standardının bulunduğu alanlarda bir veya birden fazla meslek standardı esas alınarak oluşturulur. Ulusal meslek standardının bulunmadığı alanlarda ise uluslararası meslek standartları içeriğinde tanımlanan uygulama yönteminde herhangi bir değişiklik yapılmadan belirlenirler. UY, sahip olunması gereken öğrenme çıktıları, ölçülmesi gereken başarı ölçütleri, belgenin elde edilmesinde uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri, sınavı gerçekleştirecek değerlendiricilere ilişkin ölçütler, belge geçerlilik süresi gibi başlıkları içerir.

UMS, işyerinde gerçekleşmesi gereken iş standartlarını belirlerken, UY ise işi standardına uygun olarak gerçekleştirecek bireylerin sahip olması gereken donanımları ve bu donanımların nasıl ölçüleceğini açıklar.

3.3. Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi (UMYS)

UMYS, ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak teknik ve meslekî eğitim standartlarının ve yeterliliklerin geliştirilmesi, uygulanması ve bunlara ilişkin akreditasyon, yetkilendirme, denetim, ölçme, değerlendirme ve belgelendirmeye ilişkin kural ve faaliyetlerin bütünü kapsamaktadır. UYMS’ nin temel amaçları:

- Eğitim ile istihdam ilişkisini güçlendirmek,
- Öğrenme çıktıları için ulusal ve uluslararası standartlar oluşturmak,
- Eğitim ve öğretimde kalite güvencesini temin etmek,
- Yatay ve dikey geçişler için yeterlilikleri ilişkilendirmek, ulusal ve uluslararası kıyaslanabilirlik altyapısını oluşturmak,
- Öğrenmeye ulaşmayı, öğrenmede ilerlemeyi, öğrenmenin tanınmasını ve kıyaslanabilirliğini sağlamak.
- Hayat boyu öğrenmeyi desteklemektir.

UMYS’ de öncelikle UMS oluşturulmakta, ardından UY hazırlanarak UYÇ’ ne yerleştirilmektedir. Ulusal yeterlilikler; sınav ve belgelendirme süreçlerine, sınav materyali ile eğitim ve öğretim müfredatlarının ve materyallerinin geliştirilmesine temel teşkil etmektedir. Ulusal Yeterliliklerin hazırlanmasını takiben MYK tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca ulusal yeterliliklere göre gerçekleştirilen sınavlar sonucunda başarılı olan bireylere “*MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri*” verilmektedir.

3.4. MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi; bir kişinin mesleğini bildiğini ve doğru bir şekilde icra ettiğini teyit eden belgelerdir. MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri, MYK tarafından yetkilendirilen sınav ve belgelendirme kuruluşlarınca yapılan teorik ve uygulamalı sınavda başarılı olan bireylere verilmektedir. Uygulama sınavında başarılı olmak için; standartta yazılı görevlerin iş ortamında, belirlenen süre içerisinde, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini alarak eksiksiz yapılması gerekmektedir. Sınav süreci sesli ve görüntülü olarak kayıt altına alınmakta, sınavların objektifliği, güvenilirliği ve kalitesi istenildiği anda gözden geçirilip kontrol edilebilmektedir. Bu belgeler MYK portalında geçerlilik süreleri belirtilerek kayıt altına alınmakta ve ilgililerce kontrol edilebilmektedir.

Ulusal yeterliliklere göre sınav ve belgelendirme yapmak isteyen kurum/kuruluşların MYK tarafından yetkilendirilebilmesi için TÜRKAK ya da Avrupa Akreditasyon Birliği bünyesinde çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış, başka akreditasyon kurumlarınca ilgili yeterliliklerde TS EN ISO/IEC 17024 standardına göre akredite edilmiş, MYK tarafından yapılan inceleme, denetim ve değerlendirme sonucunda gerekli şartları sağlamış olması gerekmektedir. Bugüne kadar MYK tarafından 34 adet sınav ve belgelendirme kuruluşu yetkilendirilmiştir. Bu kuruluşlar; 103 tanesi tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan meslekler olmak üzere 153 meslekte sınav ve belgelendirme faaliyetleri gerçekleştirebilmektedir. Ülkemizde Kasım 2014 tarihi itibarıyla tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan toplam 50 meslekte 5.588 kişiye, toplamda ise 20.281 kişiye MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi verilmiştir.

3.5. Kalite Güvencesi

UMYS, sistem içerisindeki tüm bileşenlerin etkin, güvenilir ve sürdürülebilir olmasını sağlamak amacıyla tasarlanmış bir kalite güvence sistemi içermektedir. Bu yapıdaki kalite güvence sistemi, kurum/kuruluşların yetkilendirilmesi, MYK

mesleki yeterlilik belgelerinin geçerliliğinin doğrulanması ve de ölçme ve değerlendirmenin doğrulanması unsurlarından oluşan 3 temel alana odaklanmaktadır. Kuruluşların yetkilendirilmesi kapsamında UMS ve UY geliştirmek, adaylara ulusal yeterliliklere göre eğitim veya belgelendirme hizmeti sunmak, UY'ye göre uygun eğitim akreditasyonu yapmak isteyen kurum/kuruluşları yetkilendirmek MYK tarafından tanımlanmış ölçütlerin sağlanmasını gerektirir. İlgili kuruluşların desteklenmesi, denetlenmesi ve izlenmesi MYK sorumluluğundadır. Belgelerin geçerliliğinin doğrulanması sürecinde UMS ve UY, tasarım ölçütlerini karşılama, klavuzlara ve kalite kriterlerine uygun hazırlanma, amaca uygunluk ve benzeri konularda sektör komiteleri tarafından incelenmekte, değerlendirilmekte ve geçerlilikleri doğrulanmaktadır. Ölçme ve değerlendirmenin doğrulanması ise ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak akredite edilmiş Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarınca belirli kurallara uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Bu kuruluşlar ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılan materyalleri kontrol etmekte, değerlendirici kararları doğruluk ve tutarlılığının sağlanması amacıyla sürekli izleme yapmaktadırlar.

MYK, UMS ve UY için kalite güvence sisteminin oluşturulması ve izlenmesi sürecinde "Eğitim Yönetim Bilgi Sistemi (E-MIS) isimli bir sistem tasarlamıştır. Bu sistem aracılığıyla UMS ve UY hazırlayan kuruluşlar, sınav ve belgelendirme merkezleri ve de mesleki yeterlilik sınavına giren tüm adaylar kayıt altına alınarak takip edilmektedir. E-MIS ayrıca sınav bilgileri ve değerlendirme sonuçları gibi önemli verilerin yer aldığı, mesleki yeterlilik belgelerinin hazırlanmasındaki önemli rol oynayan sistemdir.

3.6. UYEP

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen ve MYK tarafından yürütülen, "Türkiye'de Mesleki Yeterlilik Kurumunun ve Ulusal Yeterlilik Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (UYEP)", Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Araç (IPA) çerçevesinde 2007 programlaması kapsamında değerlendirilmiş ve de 4 Ekim 2010 tarihinde faaliyete geçirilmiştir. Kısaca UYEP olarak adlandırılan projenin genel amacı, iş piyasasının ihtiyaçlarına uygun örgün ve yaygın mesleki ve teknik eğitim ve öğretimin verilmesini sağlamak, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmek ve AYÇ ile uyumu kolaylaştırmaktır. UYEP' in özel amacı ise, AYÇ doğrultusunda, uygun bir değerlendirme, ölçme ve belgelendirme sistemi ile, kabul edilmiş meslek standartlarına dayalı etkin ve sürdürülebilir bir Ulusal Yeterlilik Sistemini kurmak ve işletilebilir için Mesleki Yeterlilik Kurumu ve Meslek Standartları Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri Sınav ve Belgelendirme Merkezlerini (VOC-TEST) desteklemektir.

Proje sonunda ulaşılmış hedeflenen 3 ana çıktı şunlardır:

Sürdürülebilir ve verimli bir şekilde işleyen Ulusal Yeterlilik Sisteminin kurulması ve sistemin seçilen öncelikli sektörlerde işlevsel hale getirilmesi,

Mesleki Yeterlilik Kurumunun kurumsal kapasitesi ile tüm paydaşlara sürdürülebilir ve koordineli bir hizmet sunacak olan Meslek Standartları Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri Sınav ve Belgelendirme Merkezlerinin (VOC-TEST) kapasitesinin artırılması,

Tüm paydaşların (kamu ve özel sektör aktörleri, işçi ve işveren örgütleri, sivil toplum kuruluşları) Ulusal Yeterlilik Sistemine ilişkin bilgi ve farkındalık düzeylerinin artırılması ve sistemi sahiplenmelerinin sağlanması.

3.7. VOC-TEST Merkezleri

MYK, UMS ve UY' in geliştirilmesi, akredite sınav ve belgelendirme merkezlerinin belirlenen kalite güvence standartlarına uygun olarak kurulması ve işletilmesi amacıyla sektör ve alt sektördeki işçi ve işveren örgütleri, meslek kuruluşları ve de sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde çalışmalarını yürütmektedir. Bu noktada UYEP kapsamında ilk olarak 26 adet hibe projesi desteklenerek, Meslek Standartları Geliştirme, Mesleki Bilgi ve Beceri Sınav ve Belgelendirme Merkezi (VOC-TEST Merkezleri) kurulmuştur. Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) IV. Bileşeni olan İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı (İKG OP) kapsamında finanse edilecek VOC-TEST Merkezleri –II Hibe Programı 2015 yılı başında yayınlanmıştır. Bu kapsamda 15 sektörde yeni merkezlerin kurulması yönünde destek sağlanması planlanmaktadır.

4. Harita Sektörü Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikleri

Ülkemizde harita sektörü ile doğrudan ilgili olan ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu 8 ana seviye belirleyici sisteme göre tanımlanmış "CBS Operatörü", "CBS Uzmanı", "Harita Kadastrocu" ve de "Topoğraf" isimli farklı seviyelerde olan ulusal meslek standartları ve ulusal yeterlilikler bulunmaktadır. Bu kapsamda hazırlanan ve yürürlüğe giren bu meslek standartları Tablo 1'de, yeterliliklerin durumunu gösteren yapı Tablo 2'de, revizyona sahip olan taslak meslek standartları ise Tablo 3' de görülmektedir.

Tablo 1: Harita sektörü ulusal meslek standartları (UMS)

No	UMS Kodu	Resmî Gazete Yayın Tarih -Sayı	Meslek Standartı Adı	Seviye	Sektör Komitesi	Hazırlayan Kuruluş(lar)
1	14UMS0425-4	06/06/2014 29022 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	İnşaat	CBS Genel Müdürlüğü Yrd.Kuruluş - Anadolu Üniversitesi
2	09UMS0009-5	25/08/2009 27330 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Enerji	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Yrd.Kuruluş - UGETAM
3	14UMS0426-6	06/06/2014 29022 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	İnşaat	CBS Genel Müdürlüğü Yrd.Kuruluş - Anadolu Üniversitesi
4	12UMS0258-4	16/10/2012 28443 (Mükerrer)	Harita Kadastrocu	Seviye 4	İnşaat	Bayındır Memur-Sen
5	12UMS0258-5	16/10/2012 28443 (Mükerrer)	Harita Kadastrocu	Seviye 5	İnşaat	Bayındır Memur-Sen
6	09UMS0008-4	25/08/2009 27330 (Mükerrer)	Topoğraf	Seviye 4	Enerji	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Yrd.Kuruluş - UGETAM

Tablo 2: Harita sektörü ulusal yeterlilikleri (UY)

No	UY Kodu	Yeterlilik Adı	Seviye	Sektör	Revizyon	Belgelendirme Kuruluşu
1	-	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	İnşaat	00	<i>Şubat 2015 itibarıyla Henüz YAYINLANMADI</i>
2	12UY0040-5	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Enerji	00	GAZBİR-GAZMER UGETAM
3	-	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	İnşaat	00	<i>Şubat 2015 itibarıyla Henüz YAYINLANMADI</i>
4	13UY0117-4	Harita Kadastrocu	Seviye 4	İnşaat	00	Bayındır Memur-Sen MESYET
5	13UY0117-5	Harita Kadastrocu	Seviye 5	İnşaat	00	Bayındır Memur-Sen MESYET
6	12UY0041-4	Topoğraf	Seviye 4	Enerji	00	GAZBİR-GAZMER UGETAM

Harita sektörü ile doğrudan ilgili olan ancak enerji sektör komitesince hazırlanarak 2009 yılında yürürlüğe giren ve ülkemizdeki ilk ulusal meslek standartları arasında yer alan CBS Operatörü (Seviye 5) ve Topoğraf (Seviye 4) meslek standartlarının, içeriği ve kapsamının (yatay meslek haline gelmesi) değişime uğradığı, bu nedenle revize edilmesi gerekliliği MYK tarafından onaylanmıştır. Bu kapsamda 5544 sayılı MYK Kanunu'nun 21. maddesinin (3) nolu bendi uyarınca revize edilmesi için ilgili sektör komitelerince çalışılarak Şubat 2015 tarihinde yeni taslak meslek standartları hazırlanmıştır. Hazırlanan bu taslak standartların kamuoyu görüşüne sunulması, yeniden revize edilmesi ve 2015 yılı içerisinde bu sefer İnşaat Sektör Komitesi tarafından hazırlanarak yenilenmesi kararı alınmıştır.

Tablo 3: Harita sektörü için ulusal meslek standartlarının revizyon durumları

No	UMS Kodu	Revizyon	Meslek Standartı Adı	Seviye	Sektör Komitesi	Hazırlayan Kuruluş(lar) Güncelleyen Kuruluş(lar)	Durum
1	09UMS0009-5	Rev.00	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Enerji	<u>Hazırlayan Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM	Yürürlükte
2	09UMS0009-5.01	Rev.01	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	İnşaat	<u>Hazırlayan Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM <u>Güncelleyen Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM CBS Genel Müdürlüğü	TASLAK (Şubat 2015 itibarıyla görüş aşamasında)
3	09UMS0008-4	Rev.00	Topoğraf	Seviye 4	Enerji	<u>Hazırlayan Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM	Yürürlükte
4	09UMS0008-4.01	Rev.01	Topoğraf	Seviye 4	İnşaat	<u>Hazırlayan Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM <u>Güncelleyen Kuruluş(lar)</u> GAZBİR UGETAM CBS Genel Müdürlüğü İNTES	TASLAK (Şubat 2015 itibarıyla görüş aşamasında)

5. Harita Sektörü Açısından UMYYS' nin Durum Analizi

MYK Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği' nin 5.maddesi hükmü uyarınca hangi sektörlerde komitelerin kurulacağı ve bu komitelerde hangi mesleklerin görüşüleceği MYK Yönetim Kurulu tarafından tespit edilir denilmektedir. Şubat 2015 tarihi itibarıyla MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak hizmet veren 23 adet Sektör Komitesi bulunmaktadır. Bu tarih itibarıyla MYK Sektör Komiteleri yapısı içerisinde "Harita Sektör Komitesi" bulunmamaktadır.

Bu nedenle harita sektörü ile doğrudan ilişkili olan "CBS Operatörü", "CBS Uzmanı", "Harita Kadastrocu" ve de "Topoğraf" isimli farklı seviyelerdeki ulusal meslek standartları ile ulusal yeterlilikler, öncelikle Enerji Sektör Komitesi, ardından da İnşaat Sektör Komitesi tarafından ele alınarak oluşturulmuştur. Bu yöndeki revizyon çalışmaları da yine aynı komiteler tarafından yürütülmektedir.

Doğası gereği birçok farklı meslek disiplinine hizmet veren, hatta birçok sektörün ihtiyaç duyduğu konumsal ya da mekânsal nitelikteki verilerin üretilmesi, analizi ve görselleştirilmesinde hizmet sunan harita sektörü, disiplinlerarası çalışmaların yoğun olduğu ve farklı düzeylerde mesleki yeterliliğe sahip kişilerin çalıştığı bir yapıdadır. İlköğretim, ortaöğretim ve de yükseköğretim (önlisans+lisans+lisansüstü) düzeyinde, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesinin tanımladığı 8 basamaklı seviye belirleyici çerçeveye göre farklı unvan ve branşlarda çalışan meslekler sektör içerisinde yer almaktadır.

Başta uzay ve uydu tabanlı sistemler (GNSS/CORS), lazer teknolojisi (Lidar), bilgi sistemleri, insansız hava araçları (İHA), elektronik ve yazılım sistemleri, internet (web) tabanlı mobil uygulamalar, arazi yönetimine ilişkin sürdürülebilir mevzuat çalışmaları gibi değişen ve gelişen teknolojinin odak noktasında yer alan uygulamaları içeren harita sektörü, çok dinamik bir mesleki gelişim sürecini yaşamaktadır. Bu yönüyle sektör içerisindeki mesleklerin teorik ve uygulamalı eğitimlerine ilişkin süreçlerde sürekli güncellenmektedir. Bu kapsamlı değişimlerin günden güne arttığı harita sektöründe, tanımlanan UMS ve UY için bu değişimin dikkate alınması, daha da önemlisi mesleki sorumluluk ve yetkinlik içerisinde tanımlanan yeterliliklerin eğitim seviyelerine uygun bir yapıda yatay ve dikey büyümeye uygun olarak yer alması önem arz etmektedir. Bununla birlikte bu gelişim sürecinin harita sektörü içerisindeki mesleki alanlar ve kullanılan unvanlar arasında mevcut yasa ve yönetmeliklerle çelişmeyecek şekilde dizayn edilmesi, görev, yetki ve sorumluluk aşamasında karmaşaya yol açmayacak şekilde kırmızıçizgilerle ayrılması gerekmektedir. Aksi durumda sektörde alınan eğitim ve diplomalara göre oluşan ve yasal yetkilerle tanımlanmış görev, yetki ve sorumluluklar ile UMS ve UY'lere göre alınan MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri arasında çelişki oluşturacak unsurların yer alması kaçınılmaz olacaktır.

Öyle ki 5544 sayılı MYK Kanununun birinci maddesinin (2) nolu bendinde yer alan "Tabiplik, dış hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mühendislik ve mimarlık meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekler bu Kanun kapsamı dışındadır." ibaresi uyarınca oluşturulan UMYYS' nin MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi kullanımı ile özellikle önlisans, lisans ve lisansüstü eğitim gören harita sektöründe diplomalarını alan kişilerin görev, yetki ve sorumluluk kullanımı açısından sıkıntılar yaşanabilecektir.

Tablo 4: Harita sektörü UMS ve UY için tavsiye edilen eğitim seviyeleri

No	UMS ve UY Adı	Seviye	Öngörülen Eğitim
1	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	Ortaöğretim, Önlisans
2	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Ortaöğretim, Önlisans
3	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	Lisans, Lisansüstü
4	Harita Kadastrocu	Seviye 4	Ortaöğretim, Önlisans
5	Harita Kadastrocu	Seviye 5	Ortaöğretim, Önlisans
6	Topoğraf	Seviye 4	İlköğretim, Ortaöğretim

6. Sonuç ve Öneriler

Ülkemiz nitelikli ve belgeli işgücünün yaratılması, örgün ve yaygın mesleki eğitim-öğretim verilmesi, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmek ve kalite güvencesi oluşturmak için MYK yetki ve sorumluluğunda UMYYS kurmuştur. Uluslararası standartlarda, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine uygun olarak işletilen bu sistemin çıktılarında harita sektörü ile doğrudan ilişki olan ve de bu sektörün temel çalışma alanları arasında yer alan "CBS Operatörü", "CBS Uzmanı", "Harita Kadastrocu" ve de "Topoğraf" isimli farklı seviyelerde UMS ve UY bulunmaktadır.

Bu süreç harita sektöründeki istihdamın sürdürülebilir işletimi noktasında mevcutta bulunan yasal düzenlemeler açısından önümüzdeki süreçte bazı farklılaşmalar yaratacak unsurlar içermektedir. Öyle ki, UMYYS' nin yapısını oluşturan 5544 sayılı MYK Kanunu önümüzdeki süreçte birçok farklı yasal mevzuatın değişimine ve de yenilerinin oluşturulmasına zemin oluşturmaktadır. Başta İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Kamu İhale Kanunu, Maden Kanunu, MEB Mevzuatı vd. ilgili birçok mevzuatta UMYYS kapsamında düzenlemeler kısa ve orta vadeli zaman diliminde gerçekleştirilecektir.

Harita sektörü paydaşları olan meslek gruplarının bu kapsamda yapılacak olan yasal düzenlemelerde kamu kurumları, meslek odası, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve hatta bireyler olarak aktif rol alması, bu standart ve yeterliliklerin oluşturulması ve revize edilmesi noktasında önemli bir katkı olduğu gibi, ileride oluşması olası görev, yetki ve sorumluluk unsurlarının düzenlenmesinde belirleyici rol oynayacaktır. Ayrıca sektörü bütünsel olarak kapsayan bu UMS ve UY'lerin değişen ve gelişen teknolojiye uygun olarak güncellenmesi, birbirleri arasındaki yatay ve dikey ilişkinin doğru kurulması,

oluşturulacak yeni standart ve yeterliliklerin organizasyonu, harita sektörü açısından doğru terminoloji birliğinin kurulması ve diğer mevzuatlar ile uyum açısından yapılacak çalışmaların önemi de büyüktür.

Kaynaklar

5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu, Resmi Gazete Tarih: 7.10.2006 Sayı: 26312

Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği, Resmi Gazete Tarih: 30.12.2008 Sayı: 27096

Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Tarih: 27.11.2007 Sayı: 26713

TOBB, TESK, TİSK, MYK, Sınav ve Belgelendirme Merkezlerinin Rolü ve Önemi Dokümanı

MYK, Nitelikli İşgücü İçin Ulusal Yeterlilik Sistemi, UYEP Dokümanı

MYK, Ulusal Yeterlilik Sistemi; Nitelikli, Belgeli İşgücü - Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları, UYEP Dokümanı

Doğal Gaz Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler, Coğrafi Bilgi Sistemleri Seviye 5, UGETAM Yayınları 45

Doğal Gaz Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler, Topoğraf Seviye 4, UGETAM Yayınları 52

<http://www.myk.gov.tr/>, Mesleki Yeterlilik Kurumu

<http://www.tyyc.yok.gov.tr/>, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

<http://www.uyep.net/>, UYEP

<http://www.csqb.gov.tr/>, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

<http://www.uetam.com.tr/>, UGETAM

<http://www.gazmer.com.tr/>, GAZMER

<http://www.csb.gov.tr/gm/cbs/>, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

<http://www.mesyet.com.tr/>, MESYET